

Hvid raps i gul ramme

Vårrapsen Lyside pryder i øjeblikket landskabet med sine fløde-farvede blomster

Af Jens Grøn Pedersen

En hvidblomstret – eller flødefarvet – rapsmark indrammet af en gul kant prydede i foråret en mark ved landevejen nord for Holeby. Hvid vårraps smager også godt.

Hver 20. rapsplante i marken var gul som den gule ramme omkring marken. De gule blomster skulle tiltrække og opfange angribende insekter. Hvis brisen bar insekter over den gule vold, var meningen, at de gule rapsblomster inde i selve marken skulle opfange resten af angrebet.

Generalen bag denne snedige forsvarskrig er planteforædler, Erik Tybirk. Selv de mest forhædede civilister må bøje sig i blomsterstøvet for denne fredelige strategi. Nellikerevolutionen i Portugal og den orange ditto i Ukraine blegner ved en sammenligning.

Begrænset kemi

Meningen er at begrænse kemisk krigsførelse mod insekter i raps. Professor i planteforædling, Erik Bode Andersen, ved Københavns Universitet mener endda, at pesticider helt kunne udfases af dansk planteavl ved et sådant målrettet forædlingsarbejde.

Erik Tybirk er til daglig ansat ved Nordic Seed som planteforædler af hvede. Den hvide raps er udviklet i fritiden og lanceres i hans private mikro-firma, Knold & Top. De 30 hektar forsøgsmark er udlagt for at få mere eksakt viden om, i hvor høj grad de gule blomster tiltrækker insekterne.

Tre gange om ugen tælles insekter på en række udvalgte punkter. Nordic Seed har stillet marken til rådighed for dette forsøg, idet rapsmarken også er en perfekt forfrugt for næste års hvedeforsøg.

Smager bedre

I Danmark er vårraps en forsvindende lille afgrøde i mod-

Parcel af den hvide raps i gul indramning fotograferet ved et tidligere forsøg. (Arkivfoto)

sætning til i Sverige, Rusland, Ukraine og Baltikum. Måske forestår der et større eksporteventyr for mikrofirmaet Knold & Top med den lyse idé og sorten Lyside.

Forbipasserende undrede sig over den anderledes mark tre kilometer nord Holeby før Maribo. Glimmerbøsser og skulpegalmug var ligeglade, for de tænder på gult uden at vide, at hvid raps faktisk smager bedre.

Smagen gør Erik Tybirk en smule optimistisk. For hvis folk for alvor får smag for den knapt så bitre koldpressede rapsolie af mærket Lyside, forestiller han sig, at sorten også bliver mere populær at dyrke blandt landmænd.

Han betegner i øvrigt smagsgevinsten i frøene og dermed i olien og raps-skræene som et usædvanligt held, da hans oprindelige plan

blot var at ændre farven for at begrænse brugen af insekticider.

Man ser meget sjældent, at man opnår hele tre gevinster ved at ændre på farven eller et enkelt gen, siger planteforædleren.

Man ser meget sjældent, at man opnår hele tre gevinster ved at ændre på farven eller et enkelt gen.

ERIK TYBIRK

Dyrker sin hobby

Erik Tybirk dyrker bogstaveligt talt sin hobby. Oprindeligt var hvid raps kun interessant af faglige årsager, men eftersom Lyside allerede er optaget på sortslisterne i EU, begynder planteforædleren at se økonomiske perspektiver i dyrkningen.

Vårraps i Sverige, Østeuropa og Rusland er nemlig så stor en afgrøde, at hvis afgifterne på udsæd af sorten Lyside begynder at tikke ind på kassebonen hos Knold & Top, kan man også begynde at tale om en økonomisk lys idé.

Hvis folk for alvor får smag for den knapt så bitre koldpressede rapsolie af mærket Lyside, forestiller Erik Tybirk sig, at sorten også bliver mere populær at dyrke blandt landmænd. (Arkivfoto)

MASSEY FERGUSON

UGENS MASKINE

KUBN TB211
Robust braksålemaskine
sidedørskuft, også til rabatter
og skråninger,
arbejdsbredde: 250 cm,
årg. 08, velholdt

STÆRK PRIS!

ASGER ANDERSEN

ASGER ANDERSEN MASKINFØRRETNING GØRLEV A/S

Kalundborgvej 18 · 4281 Gørlev · Telefon 58 85 53 56
fax 58 85 56 04 · www.asgerandersen.dk

Se komulda tilbudslister på www.asgerandersen.dk